

دانشگاه پیام نور

پایان نامه

برای دریافت درجهٔ کارشناسی ارشد

در رشتهٔ زبان ادبیات فارسی

دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی

گروه علمی زبان و ادبیات فارسی

عنوان پایان نامه:

شکل‌شناسی داراب نامهٔ بیغمی

استاد راهنما:

دکتر محمد امین رکنی

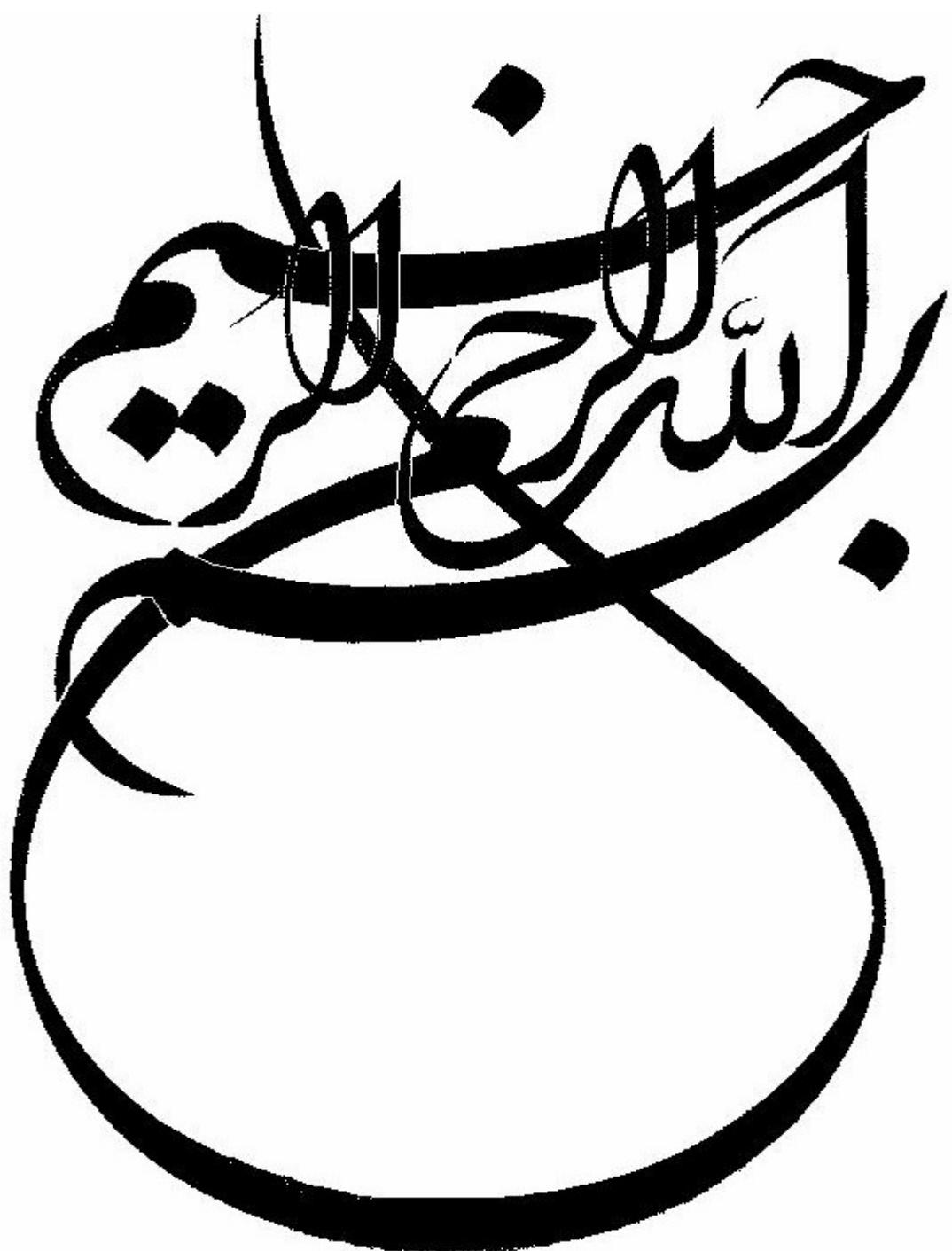
استاد مشاور:

دکتر محمد شکرایی

نگارش:

صاحب امیری

۱۳۸۹ مهرماه

دانشگاه پیام نور

پایان نامه

برای دریافت درجهٔ کارشناسی ارشد

در رشتهٔ زبان ادبیات فارسی

دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی

گروه علمی زبان و ادبیات فارسی

عنوان پایان نامه:

شکل شناسی داراب نامهٔ بیغمی

استاد راهنما:

دکتر محمدامین رکنی

استاد مشاور:

دکتر محمد شکرایی

نگارش:

صاحب امیری

۱۳۸۹ مهرماه

صور تجلیسه دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

جلسه دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد کلمه / آقای : **صادق امیری**

دانشجوی رشته زبان و ادبیات فارسی به شماره دانشجویی : **۸۷۰۰۴۹۸۰**

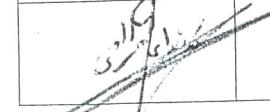
تحت عنوان : **مشکل سینماخی در ادب ناهاده هنرمندی**

با حضور هیات داوران در روز **۱۳۸۹/۱/۲۷** ساعت **۱۵:۰۰**

در محل تحصیلات تكمیلی دانشگاه پیام نور استان خوزستان مرکز اهواز برگزار شد و هیات

داوران پس از بررسی پایان نامه مذکور را شایسته نمره به عدد **۱۹** به

حروف فقره با درجه عالی تشخیص داد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	هیات داوران	مرتبه دانشگاهی	امضاء
۱	محمد اصلانی	استاد راهنمای	استاد دار	
۲	محمد کهرمان	استاد مشاور	استاد دیر	
۳	سعید گهری فخر	استاد داور	استادیار	
۴	مهدی ندهنایی مرالی	نماینده تحصیلات تكمیلی	استادیار	

تقدیم نامه :

تقدیم به دو سرو بستان زندگیم، پدر و مادر عزیزم ، که با عشق و محبت خویش کویر تشهه ی دلم را سیراب نمودند. آنان که شعله های عشقشان روز به روز در قلبم شعله ورتر می شود و وجودشان بر صفاتی باطنم می افزاید و هنوز هم در سایه سار معرفتستان شراب عشق می نوشم.

سپاسنامه

پس از حمد و ستایش باری تعالی از همه‌ی استادی که در طول دوران تحصیل مرا علم و ادب آموخته‌اند،^{اصمیمانه} تقدیر و تشکر می‌کنم.

از استاد فاضل و دانشمند جناب آقای دکتر محمدامین رکنی که در این پایان نامه مرا راهنمایی و ارشاد نموده‌اند،^{بی} نهایت سپاسگزارم.

از استاد فرهیخته جناب آقای دکتر محمد شکرایی که مرا در این زمینه یاری نموده‌اند،^{بسیار} سپاسگزارم.

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر مهدی کدخدای طراحی به خاطر یاری در طرح اولیه ممنون و سپاسگزارم.

از همسر گرامی و عزیزم که در طول این مدت متهم متحمل زحمات زیادی شده‌اند تقدیر و تشکر می‌کنم.

چکیده

در این سرزمین که سالهای سال، مهد تمدن بشری بوده است. آثار گرانبهایی یافت می شود که در زمرة ی ادبیات داستانی به شمار می رود که تنها برخی از این آثار از دیدگاه علم شکل شناسی مورد بررسی قرار گرفته اند. داراب نامه ی بیغمی یکی از داستان های بلند عامیانه است که متعلق به این مرز و بوم می باشد و از چنین نگاهی دور مانده است. در این پژوهش سعی شده است این داستان ارزشمند و گران سنگ را از دیدگاه علم شکل شناسی مورد بررسی قرار دهیم. راهبرد این پژوهش بیشتر تجزیه و تحلیل محتوا و تا اندازه ای هم کتابخانه ای است.

پس از تحقیق درباره ی این داستان حماسی - تخلیلی که مولانا محمد بیغمی که آن را به شیوه ی سوم شخص نوشته است، اجزا و عناصر سازنده از قبیل گفتار، کردار، پندار، قهرمانان، زمان، مکان، زاویه ی دید، منطق حاکم بر داستان و شگردهای داستان پردازی مشخص گردید تا زمینه برای شناخت هر چه بیشتر و بهتر این داستان زیبا و جذاب فراهم گردد و مخاطبان با خواندن آن به لذت بیشتری نایل شوند.

کلید واژه ها: شکل شناسی، داستان، داراب نامه، محمد بیغمی

	عنوان
صفحه	
۱	فصل اول
۲	مقدمه
۲	تعریف مسئله و بیان سؤال های تحقیق
۲	پیشینه ی تحقیق
۳	ضرورت تحقیق
۳	اهداف تحقیق
۳	روش انجام تحقیق
۴	فصل دوم
۶	سخنی چند راجع به داراب نامه
۶	مؤلف کتاب
۶	موضوع کتاب
۷	سخنی چند راجع به ترجمه های کتاب
۸	تاریخ تحریر
۹	شیوه ی نگارش کتاب
۱۰	اهمیت کتاب
۱۱	فصل سوم
۱۲	داستان و انواع آن
۱۴	فهرست داستان های داراب نامه

۲۰	انواع داستان
۲۲	فصل چهارم
۲۲	شکل سناسی و بهره های آن
۲۳	شکل شناسی چیست
۲۴	بهره های شکل شناسی
۲۶	فصل پنجم
۲۶	خلاصه‌ی داراب نامه‌ی بیغمی
۵۱	فصل ششم
۵۳	طبقه بندي کلی گفتارهای داراب نامه
۵۳	از دیدگاه گوینده
۵۳	از دیدگاه کیفیت و حالات بیان
۵۳	از دیدگاه شفاهی یا مكتوب بودن
۵۳	از دیدگاه نیاز مندی یا عدم نیاز گفتارها به پاسخ
۵۵	انواع گفت و شنود به اعتبار طرفین
۵۵	وصف های داستان پرداز
۵۸	گواژه و طنز
۵۹	گفتارهای مكتوب و شفاهی
۶۷	نامه های داراب نامه
۸۹	مونولوگ ها

۹۳	دیالوگ ها(گفت و شنودهای قهرمانان)
۹۴	گفت و شنودهای معمولی
۹۴	رجز خوانی
۹۵	گواژه
۹۵	گلایه و درد دل
۹۵	راز گویی
۹۶	اصرار
۹۷	تقاضا
۹۷	پوزش خواهی
۹۸	وصف
۹۸	زنہار خواهی
۹۹	گفت و شودهای عاشقانه
۱۰۰	پرسش و پاسخ
۱۰۳	گفتارهای مابعدالطبیعی
۱۰۴	فصل هفتم
۱۰۴	کردارها
۱۰۶	کردارهای طبیعی در داراب نامه
۱۰۶	جنگ ها
۱۲۷	نیرنگ های جنگی

۱۲۷	کشتن
۱۲۸	نیرنگ
۱۳۱	بند نهادن
۱۳۳	شکنجه
۱۳۵	عشق و عاشقی
۱۳۷	ازدواج
۱۳۷	دیگر کردارهای واقع نما
۱۳۷	استقبال کردن
۱۳۷	فردستان مال و هدیه همراه دختر به خانه ی بخت
۱۳۷	رعایت زن باردار
۱۳۸	پذیرایی از رسول
۱۳۸	نام نهادن بر فرزند
۱۳۸	هدیه فرستادن
۱۳۸	تربيت در دوران کودکى
۱۳۹	خلعت دادن
۱۳۹	نماز خواندن
۱۳۹	بار دادن
۱۳۹	گریه کردن در فراق پدر
۱۴۰	گریختن

- ۱۴۰ کمین کردن
- ۱۴۰ فرزند خواندگی
- ۱۴۰ به وعده‌ی خود عمل نمودن
- ۱۴۱ رشوه دادن
- ۱۴۱ بی‌حرمتی به رسول
- ۱۴۱ اسب را یله کردن و به خواب رفتن شاهزاده
- ۱۴۲ در عقب دشمن رفتن
- ۱۴۲ نخوردن شراب به نشانه‌ی عزاذاری و ماتم
- ۱۴۲ مجلس آرایی
- ۱۴۲ نگرانی وزیر از پیدا شدن رقیب برای خود
- ۱۴۲ گرفتار شدن قهرمان و متهم شدن او به دزدی
- ۱۴۳ غارت کردن
- ۱۴۳ مهلت دادن به وزیر برای پیدا کردن شاهزاده
- ۱۴۳ گریه کردن پدر و مادر در فرلق فرزند
- ۱۴۳ مهر نهادن بر نامه
- ۱۴۴ یاد دادن طریقه‌ی ادب و احترام به پادشاه
- ۱۴۴ ترفع درجه
- ۱۴۴ دادن امنیت شهر به به شاهدخت ها
- ۱۴۵ آزاد نمودن از بند

۱۴۵	جامه کندن از تن کشته شدگان
۱۴۵	محاج شدن پادشاه به نانی
۱۴۶	تعیین پاداش برای انجام دادن کاری
۱۴۶	هم بستر نشدن پهلوان ایرانی قبل از عقد و ازدواج
۱۴۶	دست برادری دادن عیاران
۱۴۶	استردرد اسرا
۱۴۷	مهلت خواستن در جنگ و آتش بس
۱۴۷	شمار کردن لشکر
۱۴۷	ربودن
۱۴۸	گذاشتن رمز برای گرفتن پهلوان
۱۴۸	آشتی دادن
۱۴۸	شفاعت کردن
۱۴۹	دادن زن و اموال پهلوانان به دیگر پهلوانان
۱۴۹	آزمودن
۱۴۹	دزدیده گوش دادن
۱۵۰	تعیین جانشین
۱۵۰	فرصت طلبی
۱۵۰	جرعه بر ریش(زخم) کسی ریختن
۱۵۱	تحریک احساسات پهلوان

۱۵۱	کردارهای مابعدالطبیعی
۱۵۱	ربوده شدن توسط غولان
۱۵۱	باردار شدن از غولان و آوردن فرزند
۱۵۲	رؤیا
۱۵۳	تعییر رؤیا
۱۵۴	رهنمون شدن صید اهورایی
۱۵۴	حوادث جوّی
۱۵۵	طلسم
۱۵۵	باطل کردن طلسما
۱۵۵	سیاه شدن عالم پس از شکستن طلسما
۱۵۶	نیایش کارساز
۱۵۷	پرواز مابعدالطبیعی
۱۵۸	جنگ با دیوان
۱۵۸	جادو
۱۵۹	راز پژوهی ستاره شناسان به مدد ابزارهای ویژه(طالع بینی)
۱۶۱	سخن موجودات اهورایی
۱۶۱	ناپدید شدن جادوکشتن جادو
۱۶۲	عاشق شدن زردہ ی جادو بر بهروز عیار
۱۶۲	عاشق شدن مه لقا بر فیروزشاه

۱۶۲	ایجاد باد و باران به مدد جادو
۱۶۲	آگاهی یافتن از غیب
۱۶۳	راهنمایی مرد اهورایی
۱۶۳	راهنمایی جنّی اهورایی
۱۶۴	دستگیری پری توسط آشوب عیّار
۱۶۴	خبرچینی روحانه‌ی پری نزد پیریزدان پرست
۱۶۴	آموزش ابطال طلس
۱۶۵	گذار از دریا
۱۶۵	جفتگیری اسب دریایی با مادیان صحرایی
۱۶۵	قطع کردن بوی آدمی
۱۶۶	کشته‌ی گرفتن بهزاد با جنّی
۱۶۶	بیهوش شدن از بوی ترنج
۱۶۷	فصل هشتم
۱۶۷	پندارها
۱۶۸	برقراری عدل و داد
۱۶۸	ناتوانی تدبیر در مقابل تقدیر
۱۶۹	شوم پنداشتن فرزندی که در وقت زادن مادرش بمیرد
۱۶۹	فرزنده صالح جانشین پدر
۱۶۹	ضرورت نژادگی

۱۷۰	نامحدود بودن علم خداوند و محدودیت علم بندۀ
۱۷۰	فرو بردن قهر و غضب
۱۷۰	اختیار کردن شبی نیکو برای امری مهم
۱۷۰	توکّل
۱۷۱	هیچ توانگری بهتر از علم نیست
۱۷۱	ذر سفر فواید بسیار است
۱۷۲	کار را آن کرد که تمام کرد
۱۷۲	سفر به همسفر و خانه به همسایه خوش است
۱۷۲	پیروی از بزگان و اهل خرد
۱۷۲	تجربه بهترین راه درک یک موقعیت
۱۷۳	جوانان را زیاد به کشتن دادن از خرد نیست
۱۷۳	بدی نتیجه ای جز بدی ندارد
۱۷۳	آنچه عوض دارد گله ندارد
۱۷۴	کارها به صبر برآید
۱۷۴	به قول خود وفا نمودن
۱۷۴	مردن بهتر از زیر بار منت نامرد رفتن
۱۷۴	اعتقاد به چشم زخم و ترس از آن
۱۷۵	رشوه دندان را کند می کند
۱۷۵	خوش فرجامی مهمان نوازی

۱۷۵	خدا فریادرس درماندگان است
۱۷۶	نشنیدن پند بزرگان موجب ندامت است
۱۷۶	تاییدن آفتاب بر سنگ و تبدیل آن به لعل و یاقوت
۱۷۶	از قضا گریزی نیست
۱۷۷	امیدوار بودن به رحمت الهی
۱۷۷	لشکر مایه‌ی سروری سلطان است
۱۷۷	حرمت مکان‌های مقدس
۱۷۸	مشک آن است که ببوید
۱۷۸	عاقل کسی است که به پایان کار بیندیشد
۱۷۸	آنکه نمیرد خداست
۱۷۹	امانتداری
۱۷۹	حق به حقدار می‌رسد
۱۷۹	آزموده را آزمودن خطاست
۱۸۰	دختر نباید زیاد در خانه بماند
۱۸۰	هیچ کاری به تنها یی نمی‌توان کرد
۱۸۰	عمر عزیز است غنیمت شمریدش
۱۸۱	شومی زن بی عقل
۱۸۱	صدقه دادن
۱۸۱	ترس باعث شکست است

- زن و اسب وفا ندارد ۱۸۱
- به مردی مردن بهتر از نامردی است ۱۸۲
- از ماست که بر ماست ۱۸۲
- شومی خسّت و طمع ۱۸۲
- جوانمردان دروغ نمی‌گویند ۱۸۳
- دشمن داخلی بدتر از دشمن خارجی است ۱۸۳
- بر قول دشمن اعتماد نتوان کردن ۱۸۳
- هندوان کینه دار می‌باشند ۱۸۴
- شومی خبر چینی ۱۸۴
- هر کس حق نان و نعمت خداوندگارخویش را نشناسد زود پشیمان می‌شود ۱۸۴
- مردان عالم را از بند و بلا عاری نیست ۱۸۵
- مردان دروغ نگویند ۱۸۵
- شومی پدر کشی ۱۸۵
- ریختن خون زنان نیکو نیست ۱۸۶
- در نومیدی بسی امید است ۱۸۶
- شوم پنداشتن فرزند دختر ۱۸۶
- هیچ چیز برای زنان سخت تر از داشتن هوو نیست ۱۸۶
- عاقبت جوینده یابنده بود ۱۸۷
- هر چه در عالم هست تا سه بار باید آزمودن ۱۸۷

- ۱۸۸ دایمًاً یکسان نماند حال دوران غم مخور
- ۱۸۸ در غم دو روز مباش روزی که گذشت و روزی که هنوز نیامده است
- ۱۸۹ با هر گلی خاریست
- ۱۸۹ گر بالش زر نیست بسازیم به خشتنی
- ۱۸۹ گرهی که به دست باز می شود چرا به دندان باز باید کرد
- ۱۹۰ از تو حرکت از خدا برکت
- ۱۹۰ سر بی گناه تا سر دار می رود اما سر دار نمی رود
- ۱۹۱ یزدان رزاق است
- ۱۹۲ فصل نهم
- ۱۹۲ قهرمانان و شخصیت ها
- ۱۹۴ بررسی شخصیت قهرمان اصلی داستان
- ۱۹۶ قهرمانان مابعدالطبیعی
- ۱۹۶ قهرمانان اهورایی
- ۱۹۸ قهرمانان اهربیمنی
- ۲۰۰ قهرمانان طبیعی
- ۲۱۵ مردان و زنان عادی
- ۲۱۶ اقوام شگفت
- ۲۱۷ نام جعلی
- ۲۱۹ فصل دهم

۲۲۰	زمان و مکان
۲۲۱	زاویه‌ی دید
۲۲۳	منطق حاکم بر داستان
۲۲۶	فصل یازدهم
۲۲۶	شگردهای داستان پردازی
۲۲۸	نمونه‌ای از تضادهای بیرونی داستان
۲۲۸	نمونه‌ای از تضادهای دونی داستان
۲۲۹	دگر دیسی‌های دیگر داستان
۲۳۳	کتابنامه